

Evaluatie jeugdwet: 1 oktober 2016- 1 november 2017 (samenvatting)

Per 1 oktober 2016 is de eerste evaluatie van de Jeugdwet gestart. De Jeugdwet, die 1 januari 2015 in werking is getreden, legt de verantwoordelijkheid voor een goede jeugdhulp bij de gemeenten en stelt regels over de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen.

De evaluatie is gericht op het maken van een goede tussenbalans. Veel is namelijk nog in ontwikkeling, zodat nog geen definitief oordeel kan worden gevormd. Daarom staat de vraag centraal of die ontwikkelingen de goede kant op gaan, hoe de gemeentes hier aan bijdragen en of de jeugdwet een doelmatig wettelijk kader biedt. De resultaten van de wetsevaluatie worden in het voorjaar van 2018 aan de Tweede Kamer aangeboden.

De Jeugdwet biedt het bestuurlijke en financiële kader voor de decentralisatie van alle jeugdhulp naar gemeenten. Dit moet de randvoorwaarden scheppen voor een omslag (transformatie) naar:

1. Versterking eigen kracht van jeugdigen en hun ouders, met inzet van hun sociale netwerk;
2. Versterking van het opvoedkundig klimaat in gezinnen, wijken, scholen, kinderopvang;
3. Minder beroep op dure gespecialiseerde hulp;
4. Integrale hulp aan gezinnen;
5. Meer ruimte voor professionals om de juiste hulp te bieden door vermindering van regeldruk.

De evaluatie wordt uitgevoerd door een consortium dat bestaat uit het NIVEL (tevens penvoerder), de Juridische Faculteit van de Universiteit Leiden, het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP), het Nederlands Jeugdinstituut (NJI), drie academische werkplaatsen jeugd en de Stichting Alexander. De Universiteit Leiden levert juridische expertise op het terrein van het jeugdrecht en staats- en bestuursrecht. De Stichting Alexander levert zijn kennis en expertise op het gebied van jeugdparticipatie en actiegericht jongerenonderzoek. Het NJI brengt kennis in over de inhoud en organisatie van de jeugdhulp, zowel vanuit het perspectief van de hulpverleners en organisaties als de gemeentes. Drie academische werkplaatsen (transitie) jeugd uit Tilburg, Utrecht en Groningen brengen inhoudelijke expertise, lokale kennis en hun netwerk in. Het SCP brengt onderzoeksexpertise in, op het terrein van de ervaringen en meningen van burgers, maar ook breder vanuit het perspectief van de recente transitie in de zorg. Het NIVEL brengt onderzoeksexpertise in, met name op het gebied van wetsevaluaties, en kennis over de inhoud en organisatie van de gezondheidszorg.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in vijf deelstudies.

Deelstudie 1 cliënten; gaat in op de ervaringen van cliënten (ouders en jeugd)

Deelstudie 2 gemeenten; gaat in op regierol van de gemeenten

Deelstudie 3 zorglandschap: gaat in op de ontwikkeling van het zorglandschap

Deelstudie 4 gedwongen kader: gaat in op de aansluiting gedwongen kader en gesloten jeugdhulp

Deelstudie 5 juridisch: gaat in op het wettelijk instrumentarium

Daarnaast voeren de drie Academisch Werkplaatsen Transformatie Jeugd uit Tilburg, Utrecht en Groningen drie casestudies uit naar de samenwerking tussen gemeentes, zorgverleners, professionals en cliënten. En er zal een klankbordgroep van jongeren en ouders actief zijn.

Deze evaluatie wordt uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het ministerie van Veiligheid en Justitie en begeleid door ZonMw.